

Η ΑΚΡΑΤΕΙΑ ΟΥΡΩΝ ΕΞ ΥΠΕΡΕΝΤΑΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ἡ ἀκράτεια οὔρων ἐπὶ νέων ἰδίως γυναικῶν παριστᾷ ἀξιόλογον ἀναπηρίαν, εἴτε ἐμφανίζεται ὡς σύμπτωμα εἴτε ὡς νοσηρὸν σύνδρομον.

Ἡ ἔννοια ὅμως τῆς ἀκρατείας τῶν οὔρων εἶναι εὐρεία. Ὑπὸ τὸν περιληπτικὸν τοῦτον ὄρον ἀνευρίσκονται ποικίλαι μορφαί, αἱ ὁποῖαι συνοδεύουν διαφόρους παθολογικὰς καταστάσεις. Συμφώνως πρὸς τὰς ἀδρᾶς διαιρέσεις, ἡ ἀκράτεια τῶν οὔρων χαρακτηρίζεται κυρίως ὡς ὀλικῆ ἢ μερικῆ καὶ ὡς ψευδῆς ἢ ἀληθῆς.

Ἡ ὀλικῆ παρατηρεῖται συνήθως εἰς τὰ κολποκυστικά ἢ τὰ ἀμφοτερόπλευρα οὐρητηροκολπικά συρίγγια, τὴν ἐκτροφίαν τῆς κύστεως, τὴν ἔλλειψιν σφιγκτήρος ταύτης καὶ τὰς διαφόρους παθήσεις, κακώσεις ἢ τραυματισμούς τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Εἰς τὴν μερικὴν ἀκράτειαν ὑπάγεται, ἐκτὸς τῶν πολλαπλῶν συγγενῶν ἢ ἐπικτητῶν παθήσεων τοῦ κατωτέρου οὔροποιητικοῦ συστήματος, καὶ ἡ ἀκράτεια ἐξ ὑπερεντάσεως¹ (stress incontinence), ἡ ὁποία παρουσιάζει ἐξέχουσαν σημασίαν διὰ τὴν γυναῖκα.

Ὁ ὄρος οὔτος εἰσήχθη κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ὑπὸ τῶν Ἀγγλοαμερικανῶν συγγραφέων, φαίνεται δὲ ὅτι ἀνταποκρίνεται καλύτερον πρὸς τὸ εἶδος τῆς ἀναπηρίας, ἔναντι τοῦ παλαιότερου ὄρου «ὀρθοστατικῆ ἀκράτεια οὔρων». Ἄλλωστε, ἡ ἀκουσία ἀπώλεια οὔρων κατὰ τὴν ὀρθο-

στασίαν ἀποτελεῖ ἀπλὴν ποικίλιαν τῆς ἀκρατείας ἐξ ὑπερεντάσεως, καὶ μάλιστα ὡς ἐν στάδιον προχωρημένον.

Ψευδεῖς ἀκράτειαι οὔρων δυνατὸν νὰ παρατηρηθοῦν ἐπὶ στενωμάτων ἢ κολπομάτων τῆς οὐρήθρας, συριγγίων κολποκυστικῶν, οὐρητηροκολπικῶν κτλ.

Χαρακτηριστικὴ ψευδοακράτεια εἶναι ἡ περίπτωσης ἀκρατείας ἐξ ὑπερπληρώσεως τῆς κύστεως, ἡ ὁποία ἀπαντᾷ ἐνίοτε καὶ ἐπὶ γυναικῶν.

Ἡ ἀνώμαλος ἐκβολὴ οὐρητῆρος εἰς τὸν κόλπον ἢ γενικῶς ἔξω τῆς κύστεως συνοδεύεται ὑπὸ μερικῆς ἀκρατείας, ἀλλὰ ψευδοῦς τοιαύτης.

Ἡ ἀληθῆς ἀκράτεια ἀποδίδεται εἰς ὀργανικὰς ἀλλοιώσεις τοῦ νευρομυϊκοῦ συστήματος τῆς κύστεως διὰ τοῦ ὁποίου ἐλέγχεται ἡ φυσιολογικὴ οὐρησις. Εἰς τὰς μορφὰς ταύτας τὰ αἷτια εἶναι πολλαπλά, τὰ δὲ παθολογανατομικὰ πλαίσια διαφορετικά, ἀλλὰ ἀνάλογα πρὸς ἐκεῖνα τῆς ὀλικῆς ἀκρατείας. Ἐπὶ πλεόν πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι αὗται δὲν συνοδεύονται συνήθως ὑπὸ ὀργανικῶν παθήσεων τοῦ οὔροποιητικοῦ συστήματος.

Χαρακτηριστικαὶ παθήσεις συνοδευόμεναι ὑπὸ ἀκρατείας οὔρων εἶναι ἡ φυματιώδης ριζὴ κύστις, ἡ λιθίασις τῆς κύστεως ἐπὶ παιδίων, ξένα σώματα τῆς οὐρήθρας ἢ τῆς κύστεως, νεοπλάσματα τῆς κύστεως κτλ.

Εἰς τὴν γυναῖκα, ἡ ὀπισθία κάμψις τῆς μήτρας, τὰ καλοήθη ἢ κακοήθη νεοπλάσματα ταύτης ἢ τῶν ἐξαρτημάτων καὶ ὁ τοκετὸς δυνατὸν νὰ προκαλέσουν ἀκράτειαν οὔρων.

Εἰδικῶς κατὰ τὸν τοκετὸν δυνατὸν νὰ μὴ προκληθοῦν σοβαραὶ βλάβαι τῶν σφιγκτήρων καὶ νὰ ἐπέλθῃ μόνον χαλάρωσις

1. Διὰ τὸν μὴ μέχρι τοῦδε ἀποδοθέντα εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὄρον stress incontinence ὁ ἡμέτερος διδάσκαλος κ. Ζ. Καίρης χρησιμοποιοῖ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον, ὁ δὲ Ἐκτ. Καθηγητῆς κ. Π. Π. Παναγιώτου τὸν ὄρον ἀκράτεια ἐκ προσπάθειας (κατὰ τὸ δύσπνοια ἐκ προσπάθειας—par effort).

τοῦ συστήματος στηρίξεως οὐρήθρας καὶ κύστεως, ἰδίως ὅταν ἀποβῆ οὗτος ἐργώδης ἢ παραστῆ ἀνάγκη ἐμβρουλικίας. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἡ ἀκράτεια δυνατὸν νὰ ἐμφανισθῆ εὐθὺς μετὰ τὸν τοκετὸν ἢ βραδύτερον ἢ ἀκόμη καὶ μετὰ πάροδον ἐτῶν, ὅτε ὁμως συνυπάρχει συχνὰ κύστεοκήλη.

Ἡ ἐρμηγνεία τῆς μετὰ τοκετὸν ἐγκαθισταμένης ἀκρατείας ἀποδίδεται εἰς μηχανικὰ αἷτια. Κατὰ τὴν ἔλξιν τοῦ ἐμβρουλικοῦ προκαλεῖται ὑπερέκτασις, συμπίεσις καὶ κατολίσθησις τοῦ ὀπισθίου οὐρηθρικοῦ καὶ τοῦ προσθίου κολπικοῦ τοιχώματος ἐπὶ τῆς ἡβικῆς συμφύσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑποστοῦν βλάβην οἱ σφιγκτήρες τῆς οὐρήθρας. Ὁ μηχανισμὸς τῆς ἀκρατείας ταύτης ἀποδίδεται ὑπὸ τινων εἰς δυναμικοὺς παράγοντας, καθ' οὓς ἡ ὑπερβολικὴ πίεσις, τὴν ὁποίαν προκαλεῖ τὸ ἔμβρουον ἐπὶ τῶν σφιγκτήρων τῆς οὐρήθρας, ἀκολουθεῖται ὑπὸ μυϊκῆς παρέσεως.

Εἰς τοὺς δυναμικοὺς παράγοντας κατατάσσεται καὶ ἡ ἐλάττωσις τοῦ τόνου τοῦ σφιγκτήρος τῆς κύστεως.

Πάντως, ὁ κύριος παθογενετικὸς παράγων τῆς ἀκρατείας ἐξ ὑπερεντάσεως εἰς τὴν γυναῖκα ἀποδίδεται εἰς τὴν ἐπιμήκυνσιν καὶ πτώσιν τοῦ αὐχένου τῆς κύστεως καὶ γενικῶς ὀλοκλήρου τοῦ οὐρηθροαυχενικοῦ συστήματος τῆς κύστεως ἀπὸ τῆς ἡβικῆς συμφύσεως συνεπείᾳ τραυματικῆς βλάβης τῶν ἡβο-κυστικῶν συνδέσμων.

Παρομοία βλάβη δυνατὸν νὰ συμβῆ ἐπὶ τῶν μυῶν καὶ ἀπονευρώσεων τοῦ ἐρεϊσματος τῆς μικρᾶς πυέλου καὶ τοῦ περινέου. Αἱ ἀνωτέρω βλάβαι πιθανὸν νὰ ἐννοοῦνται καὶ ὑπὸ φυλογενετικῶν παραγόντων.

Αἱ λεγόμεναι ὁρμονικῆς φύσεως ἀκράτεια οὖρων παριστοῦν ἐλαφρὰς μορφάς. Αὗται παρατηροῦνται καὶ ἐπὶ γυναικῶν ἄνευ γυναικολογικοῦ ἢ μαιευτικοῦ παρελθόντος καὶ ὀφείλονται εἰς ἐνδοκρινικῆς φύσεως ὑπερτροφίαν τῶν ἀδενίσκων τῆς ὀπισθίας οὐρήθρας, ἧτοι ἀδενίσκων περι-αυχενικῶν ἀναλόγων πρὸς τοὺς περιουρη-

θρικούς ἀδένας τοῦ ἀνδρός. Ἡ ὑπερτροφία τῶν ἐν λόγῳ ἀδενίσκων ἐκτὸς τῶν δυσουρικῶν ἐνοχλημάτων δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ ἀκράτειαν συνεπείᾳ δυσκαμψίας τῆς ὀπισθίας οὐρήθρας καὶ τοῦ αὐχένου τῆς κύστεως, ὡς καὶ ἀλλοιώσεις τοῦ εὔρους τοῦ αὐλοῦ τῆς οὐρήθρας. Ὡς λειτουργικὴ συνέπεια τῶν ἀνωτέρω ἀκολουθεῖ ἡ ἀτελής ἢ ἀνεπαρκὴς σύγκλεισις τῶν σφιγκτήρων. Διὰ τοὺς λόγους τούτους διακρίνουν πρακτικῶς εἰς τὴν γυναῖκα δύο μεγάλας κατηγορίας ἀκρατείας οὖρων, ἧτοι: 1) ἀκρατείας ἐξ ἀνεπαρκείας τῶν σφιγκτήρων καὶ τοῦ συστήματος ὑποστηρίξεως πυέλου καὶ περινέου, καὶ 2) ἀκρατείας ὁρμονικᾶς.

Ἡ γνῶσις τῆς φυσιολογίας τῆς οὐρήσεως καὶ τῆς παθολογικῆς φυσιολογίας τῆς ἀκρατείας ἐξ ὑπερεντάσεως εἰς τὴν γυναῖκα ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν ὀρθὴν τοποθέτησιν τῶν θεραπευτικῶν ἐνδείξεων. Μία τοιαύτη ὁμως ἀνάγκη θὰ μᾶς ἐφερῆν ἔξω τῶν πλαισίων καὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς παρουσίας δημοσιεύσεως, ἡ ὁποία ἐπιδιώκει συνοπτικὴν μόνον ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῶν κρατουσῶν ἀντιλήψεων ἐπὶ τῆς ἀκρατείας οὖρων ἐξ ὑπερεντάσεως.

Συμπτωματολογία. Ἡ ἄρρωστος παραπονεῖται ὅτι τῆς διαφεύγουν ἀκουσίως ὀλίγαι σταγόνες, μικραὶ ἢ μεγάλα ποσότητες οὖρων, κατὰ τὴν κίνησιν ἢ τὴν ὀρθοστασίαν, κατὰ τὸν βῆχα, τὸν γέλωτα, τὸ πᾶρσιμα καὶ γενικῶς ἐπὶ πάσης αἰτίας ἡ ὁποία προκαλεῖ αὐξησιν τῆς ἐνδοκοιλιακῆς πίεσεως. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τὰ οὔρα ἔχουν ἐνίοτε δυσάρεστον ὄσμην συνεπείᾳ ἀμμωνιακῆς ἀποσυνθέσεως καὶ προκαλοῦν φλεγμονὰς τῶν ἔξω γεννητικῶν ὀργάνων ἢ τοῦ κόλπου, τῆς οὐρήθρας καὶ τῆς κύστεως. Αἱ γυναῖκες, ἰδίως αἱ νέαι, εἶναι πολλάκις νευρωσικαί. Εἰς τὸ πλεῖστον ὁμως τῶν περιπτώσεων ὑπάρχει ἐπαρκὴς ἔλεγχος τῆς οὐρήσεως κατὰ τὴν κατάκλισιν.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐρχόμενον)

Δρ. ΣΠΥΡΟΣ ΝΑΟΥΜΙΔΗΣ

Ἐπιμελήτης τῆς Χειρουργικῆς Οὐρολογικῆς Κλινικῆς
τοῦ Θεραπευτηρίου «Ἐθαγγελισμός»